

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ОБЛІКУ»

Канцедал Н. А., завідувач, професор кафедри обліку і оподаткування,
Розробники:
к.е.н., доцент

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Методологія наукових досліджень в обліку
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра обліку і оподаткування
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Канцедал Наталія Анатоліївна, к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування, професор кафедри кабінет 436, навчальний корпус 4 e-mail: nataliia.kantsedal@pdaa.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/kancedal-nataliya-anatoliyivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	071 Облік і оподаткування ОПП Облік і оподаткування
Попередні умови для вивчення дисципліни	Звітність підприємств, Обліку галузях економіки, Облікові системи суб'єктів господарювання, Фінансовий облік
Заплановані результати навчання	
Мета вивчення навчальної дисципліни:	активізація наукової діяльності здобувачів вищої освіти, підвищення результативності наукової творчості здобувачів у сфері бухгалтерського обліку, що сприятиме ефективному провадженню їх практичної професійної діяльності, зокрема щодо володіння методичним інструментарієм обліку у поєднанні загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів
Основні завдання навчальної дисципліни:	вивчення методологічних засад проведення наукових досліджень; освоєння методики ведення наукових досліджень у професійній сфері, що передбачає урахування методологічних особливостей бухгалтерського обліку як науки; набуття навиків критичної оцінки наукових праць та застосовування загальнонаукових і спеціальних методів дослідження з метою всебічного пізнання методичного інструментарію обліку; набуття практичних навиків систематизації результатів наукових досліджень, формулювання висновків і рекомендацій, що сприятимуть підсиленню функцій обліку у забезпеченні сталого розвитку України; набуття практичних навиків апробації наукових досліджень, що ґрунтуються на дотриманні норм академічної доброчесності та академічного етикету
Компетентності: Загальні компетентності (ЗК):	ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК04. Здатність працювати автономно. ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній

	системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК):	СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
Програмні результати навчання	<i>Програмні результати навчання:</i> ПР08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації. ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві. ПР23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 105. Кількість кредитів – 3,5. Форма семестрового контролю – екзамен.
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття, у разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонене. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist . На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, перед опануванням цієї навчальної дисципліни. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні, набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:	Презентації, веб-ресурси, роздатковий матеріал (для аудиторної роботи)

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Поняття і порядок здійснення наукового дослідження.	13	2	2	-	9	16	2	-	-	14
Тема 2. Предмет і об'єкт наукового дослідження.	14	2	2	-	10	14	-	-	-	14
Тема 3. Інформаційне забезпечення наукового дослідження.	16	2	4	-	10	16	-	2	-	14
Тема 4. Мова і стиль наукового дослідження.	14	2	2	-	10	14	-	2	-	14
Тема 5. Культура науковця. Організація роботи з науковим керівником.	14	2	2	-	10	14	-	-	-	14
Тема 6. Форми втілення результатів та основні вимоги до оформлення наукових досліджень	18	4	4	-	10	16	-	-	-	14
Тема 7. Апробація результатів наукових досліджень.	16	2	4	-	10	15	-	-	-	15
У т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	-	-	-	-	40	-	-	-	40
Усього годин	105	16	20	-	69	105	2	4	-	99

Форми контролю результатів навчання (07100 бд 2022 стн)

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачі вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Комплексне виконання кейсу	Екзамен	
ПР08.	3	7	9	6	6	30
ПР15.	3	7	11	8	8	40
ПР23.	3	7	9	6	6	30
Разом	9	21	30	20	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (07100_бд_2022_стн)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачі вищої освіти				Разом по темі
	Опитування (теорія)	виконання практичних завдань	завдання самостійної роботи	Комплексне виконання кейсу	
Тема 1. Поняття і порядок здійснення наукового дослідження.	2	2	4	1	9
Тема 2. Предмет і об'єкт наукового дослідження.	2	2	4	1	9
Тема 3. Інформаційне забезпечення наукового дослідження.	1	3	4	3	11
Тема 4. Мова і стиль наукового дослідження.	1	3	4	3	11
Тема 5. Культура науковця. Організація роботи з науковим керівником.	1	3	4	3	11
Тема 6. Форми втілення результатів та основні вимоги до оформлення наукових досліджень	1	3	5	3	12
Тема 7. Апробація результатів наукових досліджень.	1	5	5	6	17
Всього	9	21	30	20	80
Екзамен	-	-	-	-	20
Разом	-	-	-	-	100

Форми контролю результатів навчання (07100_бз_2022_стн)

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачі вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота (комплексне виконання кейсу)	Екзамен	
ПР08.	2	4	6	14	6	30
ПР15.	2	4	8	14	8	40
ПР23.	2	4	6	14	6	30
Разом	6	12	20	42	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (07100_бз_2022_стн)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачі вищої освіти				Разом по темі
	Опитування (теорія)	виконання практичних завдань	завдання самостійної роботи	Контрольна робота	
Тема 1. Поняття і порядок здійснення наукового дослідження.	1	-	2	1	4
Тема 2. Предмет і об'єкт наукового дослідження.	1	-	3	1	5
Тема 3. Інформаційне забезпечення наукового дослідження.	1	6	3	7	17
Тема 4. Мова і стиль наукового дослідження.	1	6	3	7	11
Тема 5. Культура науковця. Організація роботи з науковим керівником.	1	-	3	7	11
Тема 6. Форми втілення результатів та основні вимоги до оформлення наукових досліджень	1	-	3	7	17
Тема 7. Апробація результатів наукових досліджень.	-	-	3	12	15
Всього	6	12	20	42	80
Екзамен	-	-	-	-	20
Разом	-	-	-	-	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с. URL: https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky_osn_metod_ta_org_nayk_dosl.pdf
2. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
3. Каламбет С.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. / С.В. Каламбет, С.І. Іванов, Ю.В. Півняк Ю.В. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>
4. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень : навч. Посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. К.: Алерта, 2019. 492 с.
5. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Полтава: Оріяна, 2012. 183 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/>
6. Ладанюк А. П., Власенко Л. О. Методологія наукових досліджень. Київ, Видавництво Ліра-К, 2018. 352 с.
7. Малюга Н. М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: Навчальний посібник для

здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів. / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. Житомир : ПП «Рута», 2003. 476 с.

8. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. URL: https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf

9. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : Підручник URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-42.html>.

Допоміжні

1. Kantsedal N., Ponomarenko O., Dorohan'-Pisarenko L., Liaska O. The methods of using interactive technologies during teaching foundations of scientific research at higher educational establishments. Independent Journal of Management & Production (IJM&P). Vol. 10, № 7. Special Edition PDATU, 2019. P. 778-797. DOI: 0.14807/ijmp.v10i7.917 URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/4997>

2. Канцедал Н. А. Мотиваційні рушії студента у наукових дослідженнях з обліку. *Матеріали 45-ї науково-методичної конференції «Сучасні педагогічні технології управління науково-дослідною діяльністю здобувачів вищої освіти»*. Полтава: ПБВ ПДАА, 2014. С. 147-150. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/456>

3. Канцедал Н. А. Термінологічні аспекти ідентифікації предмета і об'єкта бухгалтерського обліку. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка (ХНТУСГ) / Економічні науки. Харків. 2009. № 83. С. 121-126. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1784>

4. Канцедал Н.А. Общие и отличительные признаки научных подходов к трактовке метода бухгалтерского учета. *Institutional framework of the economy functioning in conditions of transformation : Collection of scientific articles*. Vol. 2 Verlag SWG imex CmbH, Nürnberg, Deutschland, 2014. P. 148-150. (ISBN 978-3-00-046113-2). URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/436>

5. Канцедал Н.А. Практические подходы к реализации элементов системы научной деятельности студентов направления подготовки «Учет и аудит». *«Україна – Бґларія – Європейски сьюз: сьвременно сьстояние и перспективи»*. Сборник с доклади от международна научна конференция. Том 1. Варна – Херсон: Издателство «Наука и икономика», 2014. С. 299-301. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/435>

6. Канцедал Н. А. Адитивний і процедурний підходи як способи пізнання у методології наукових досліджень обліку. *Облік і фінанси*. 2016. № 1 (71). С. 27-31. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/article/346/>

7. Канцедал Н. А. Бухгалтерський облік цифрової епохи: розширення термінологічних кордонів. *Облік і фінанси*. 2019. № 1(83). С. 28.-34. URL: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-28-34](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-28-34)

8. Канцедал Н. А. Інституційна роль бухгалтерського обліку у трансформаційних процесах цифрової економіки. *Теорія та практика управління в державному, муніципальному та корпоративному секторах: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (28 грудня 2020 р.; м. Київ) / Відпов. За вип. С. Остапчук. К.: ТОВ «ВІПО», 2020. С. 68-71. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9113>*

9. Канцедал Н. А. Наукова інтерпретація методології бухгалтерського обліку у працях Г. Г. Кірейцева. *Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: збірник матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. (26 лютого 2015 р.; м. Київ) / Відпов. за вип. Б. В. Мельничук. К.: ННЦ «ІАЕ», 2015. С. 69-72. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/326>*

10. Канцедал Н. А. Наукова інтерпретація методології обліку у працях корифеїв бухгалтерської думки. *Облік і фінанси*. 2018. № 2(80). С. 16.-23. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/article/566/>

11. Канцедал Н. А., Пономаренко О. Г. Інформаційна роль фінансового обліку у вирішенні проблем соціальної, економічної та екологічної відповідальності підприємств /

Бухгалтерський облік як наука; від основ до наукової картини світу [колективна монографія] / за заг. ред. В. Я. Плаксієнка. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. С. 53-63. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/10816>

12. Канцедал Н. А., Пономаренко О. Г. Впровадження інтерактивних моделей навчальних занять: інтеграція наукової творчості та професійних компетенцій. *Матеріали 50-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення якості вищої освіти»*. Полтава: РВВ ПДАА, 2019. С. 144-146. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/3874>

13. Канцедал Н. А., Пономаренко О. Г. Обґрунтування взаємозв'язку теорії і практики бухгалтерського обліку: інституційний підхід. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2018 році (м. Полтава, 16-17 травня 2019 року)*. Полтава : РВВ ПДАА, 2019. С. 110-112. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/5330>

14. Кірейцев Г. Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: монографія / Г. Г. Кірейцев; Житомирський держ. Технолог. Ун-т. Житомир.: ЖДТУ, 2007. 236 с.

15. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки [Електронний ресурс] URL: <http://magazine.faaf.org.ua/content/view/798/37/>.

16. Легенчук С. Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти / С.Ф. Легенчук. Житомир : ЖДТУ, 2017. 204 с.

17. Легенчук С. Ф. Бухгалтерське теоретичне знання: від теорії до метатеорії : монографія / С.Ф. Легенчук. Житомир : ЖДТУ, 2012. 336 с

18. Петрук О.М. Гармонізація національних систем бухгалтерського обліку: Монографія. – Житомир: ЖДТУ, 2005. 420 с.

19. Плаксієнко В. Я., Канцедал Н. А. Інформаційна роль облікових систем у глобальному економічному середовищі. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 22 травня 2020 р.* Том 1. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. С 84-86. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8125>

Інформаційні ресурси

1. «Облік і фінанси» (e-ISSN 2518-1181, p-ISSN 2307-9878) – фаховий рецензований науково-виробничий журнал відкритого доступу. URL: <http://www.afj.org.ua/ua/aboutus/>

2. Вісник ЖДТУ: Економіка, управління та адміністрування. URL: <http://ven.ztu.edu.ua/>

3. Вісник ХНАУ – фаховий журнал відкритого доступу. URL: <http://visen.knau.kharkov.ua/>

4. Все про Методологія наукових досліджень в обліку. Всеукраїнська професійна бухгалтерська газета. URL: <http://vobu.ua/ukr/>

5. Дебет-кредит. Український бухгалтерський портал. URL: <https://dtkt.com.ua/>

6. Електронний репозитарій наукових публікацій ПДАА. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/>

7. Енциклопедія бухгалтерських провідок. Авторський проект Рими Грачової. URL: <https://buhlabaz.ru/provodki>

8. Жива бухгалтерська книга. Онлайн-видання. URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/buhbook>

9. Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

10. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>